

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра політології і державного управління**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
/Остапець Ю. О./
« 28. » червня 2024 року

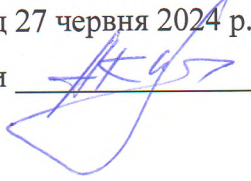
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФУТУРОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ У ПОЛІТИЧНІЙ НАУЦІ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Футурологічні стратегії у політичній науці» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **052 Політологія** освітньої програми «Політологія».

Розробник: Вегеш І.М., кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри політології і державного управління
протокол № 10 від 27 червня 2024 р.

Завідувач кафедри Ключкович А.Ю.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**
протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	2	2
	Лекції:	
	34	14
	Практичні (семінарські):	
	26	4
Вид підсумкового контролю: залік.	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна.	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Футурологічні стратегії у політичній науці» є ознайомити здобувачів освіти із ключовими концепціями майбутнього, які пропонують різні стратегії розвитку суспільно-політичної реальності певних соціумів, регіонів та людства в цілому.

Основні категорії курсу: футурологія, стратегія, стратегічне планування, майбутнє, політичні процеси, цивілізація, політична культура, політичні цінності, демократичні інститути, політичні конфлікти.

Завдання навчальної дисципліни:

1. ознайомити здобувачів вищої освіти з об'єктом, предметом та специфікою вивчення навчальної дисципліни «Футурологічні стратегії у політичній науці»;
2. поглибити знання здобувачів вищої освіти, одержаних в результаті засвоєння навчальних матеріалів попередніх курсів;
3. розкрити зміст основних категорій та понять навчальної дисципліни;
4. ознайомити здобувачів вищої освіти з історією футурології;
5. проаналізувати основні футурологічні концепції сучасності;
6. проаналізувати футурологічні стратегії політичної науки крізь призму технократії;
7. окреслити основні віхи розвитку футурологічних концептів у контексті геополітики;
8. висвітлити основні положення постмодерних футурологічних стратегій;
9. розкрити вплив глобалізації на формування сучасних футурологічних стратегій;
10. проаналізувати ключові тенденції розвитку футурології у XXI ст.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій і методів політичної науки.

2) Загальні компетентності:

- ЗК-01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК-03. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК-04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК-05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК-06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК-07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3) Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК-01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
- СК-02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
- СК-03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
- СК-04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
- СК-05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

- СК-10. Здатність аналізувати проблеми у сфері національної безпеки, здійснювати моніторинг соціально-політичної стабільності у прикордонних регіонах.
- СК-11. Здатність розробляти механізми протистояння політичним ризикам, упереджувати виникнення конфліктних ситуацій у поліетнічному середовищі.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Футурологічні стратегії у політичній науці» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 09. Вступ до спеціальності
- ОК 05. Історія зарубіжних політичних вчень
- ОК 07. Сучасна зарубіжна політологія
- ОК 02. Філософія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни «**Футурологічні стратегії у політичній науці**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	ПРН-01.
Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	ПРН-05.
Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	ПРН-07.
Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	ПРН-08.
Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	ПРН-09.
Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	ПРН-10.
Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	ПРН-12.
Вміти визначати національні пріоритети та інтереси України, з урахуванням безпекової складової в умовах викликів, ризиків і загроз, у тому числі зовнішніх.	ПРН-19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Футурологічні стратегії у політичній науці**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розуміти особливості та принципи розвитку футурологічних стратегій в сучасній політичній науці	ПРН-01.
Вміти вести дискусії з приводу ключових концептів сучасної футурології	ПРН-05.
Розуміти закономірності та етапи еволюції футурологічних концептів політичної науки	ПРН-07.
Володіти категоріальним апаратом футурології та вміти користуватися ним у політологічних дослідженнях	ПРН-08.
Вміти аналізувати футурологічні концепти та стратегії, а також користуватися ними в політологічних дослідженнях	ПРН-09.
Вміти описувати та пояснювати особливості впливу глобалізації та технології на світовий політичний процес	ПРН-10
Вміти аналізувати типи взаємодії між політичними акторами у сфері світової політики	ПРН-12
Вміти визначати та оцінювати місце та роль України у різних футурологічних концепціях та стратегіях	ПРН-19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- контрольна робота;
- відповіді на практичних заняттях;
- тестування;
- індивідуальна робота у формі аналітичного есе;
- презентація результатів індивідуальної роботи здобувача.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, написання аналітичного есе, письмове тестування з теми.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	50 балів	100 балів
8	8	8	8	8	10	x	x	x	x	x	x		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	50 балів	100 балів
x	x	x	x	x	x	8	8	8	8	8	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Разом за два модулі	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	6	15	6	15	12	30
Аналітичне есе	1	10	1	10	2	10
Презентація результатів індивідуальної роботи	1	10	1	10	2	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50	2	50
Разом	x	100	x	100	x	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з трьох рівнів завдань.

Перший рівень завдань складають тести. Тести призначені оцінити знання понятійно-категоріального змісту та тематичної проблематики навчальної дисципліни, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Максимальна кількість балів за виконання першого рівня завдань 20 балів.

Другий рівень завдань складають відкриті запитання, які покликані з'ясувати розуміння основних принципів, функцій, форм та різновидів досліджуваних явищ та процесів. Максимальна кількість балів за виконання завдань другого рівня 15 балів.

Третій рівень завдань представлено питаннями (питанням), які мають творчо-аналітичний характер та покликані з'ясувати вміння здобувачів вищої освіти обґрунтовувати та аргументувати висновки з проблематики навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання завдань третього рівня 15 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

- 1) оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:
 - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
 - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
 - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
 - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
 - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
 - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

- 2) оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування

- проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

3) оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

4) оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

5) оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

6) оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

7) оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни.

МОДУЛЬ №1. ВИТОКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ФУТУРОЛОГІЇ

Тема 1. Футурологія як галузь політології.

Сутність поняття «футурологія». Майбутнє як ключова категорія футурології. Понятійно-категоріальний апарат футурології. Поняття «прогнозу» як наукового передбачення. Політичне прогнозування та його основні засади.

Специфіка аналізу майбутнього. Питання точності прогнозу у футурології. Фактори, що обумовлюють точність футурології. Цінність та значення футурології. Поняття «футурологічної стратегії».

Функції футурології та її значення для політологічного аналізу. Методи футурології. Зв'язок футурології з іншими науками.

Тема 2. Історія футурології (від Античності до Нового часу).

Осмилення майбутнього у філософії Античності. Майбутнє «ідеальної держави» в платонізмі. Проблема «майбутнього» у вченні Арістотеля. Епікуреїзм та стоїцизм в контексті розуміння майбутнього.

Розуміння майбутнього в епоху Середньовіччя (Аврелій Августин, Т. Аквінський). Категорія «майбутнє» у політичних вченнях епохи Відродження.

Концепції майбутнього у політичних вченнях Нового часу (Т. Гоббс, Дж. Лок, Б. Спіноза). Концепт майбутнього в епоху Просвітництва (Вольтер, Ж.-Ж. Руссо, Ш.-Л. Монтеск'є). Концептуалізація майбутнього у вченні І. Канта.

Тема 3. Історія футурології (XIX – XXI ст.).

Філософія майбутнього у вченнях XIX ст. Гегелівське розуміння історії та майбутнього. Майбутнє як категорія у філософії ірраціоналізму (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше). Марксизм та проблема майбутнього.

Футурологія у XX ст. Осмилення майбутнього у дискурсі позитивізму та неопозитивізму. Філософія екзистенціалізму та питання майбутнього (М. Гайдеггер, Ж.-П. Сартр). Структуралізм та постструктуралізм в контексті проблематики футурології.

Футурологія у XXI ст. Основні тенденції розвитку футурології як складової політичної науки. Дискурс футурології. Парадигми футурології. Побудова футурологічних стратегій.

Тема 4. Культурологічні концепції майбутнього.

Культурологія та політична наука в контексті їхньої спроможності до пізнання майбутнього. Розвиток майбутнього як розвиток культури.

Розвиток цивілізації та культури в циклічній концепції О. Шпенглера. Майбутнє Європи як об'єкт аналізу. Поняття «слідів» цивілізації. Протистояння цивілізації. Роль відмінностей. Поняття «віку» цивілізації.

«Дослідження історії» А. Тойнбі. Спроби досягнути витоки та мету історії у концепції К. Ясперса.

Тема 5. Футурологічні стратегії крізь призму технократії.

Технократія як модель політичної організації майбутнього. Підходи до трактування технократії. Витоки технократії у концепції Т. Веблена. Роль інстинктів у розвитку людства. Концепт «бездіяльного класу».

«Нове індустріальне суспільство» Д. Гелбрейта. Теорія постіндустріального суспільства Д. Белла. Основні тенденції розвитку суспільства та спроби футурології передбачити результати цього розвитку.

Концепція «інформаційного суспільства» Й. Масуди і М. Кастельса. Концепція «футурошоку» Е. Тоффлера. «Хвильова» концепція розвитку людства. Технологізація та інформатизація в контексті пізнання майбутнього.

Тема 6. Футурологічні стратегії в контексті демократизації.

Виклики демократії на початку ХХІ ст. Майбутнє ліберальної демократії у політичній концепції Ф. Фукуями. Політичний порядок як один із ключових об'єктів футурології.

«Хвилі» демократії у концепції С. Гантінгтона. Питання про майбутнє «третьої» хвилі як одне з ключових питань футурології ХХІ ст.

«Консенсусна» демократія А. Лейпхарта як модель майбутнього. Головні та допоміжні ознаки. Можливість трансформації демократії.

Протистояння демократії та тоталітаризму як ознака ХХІ ст.: тенденції, загрози та прогнози.

МОДУЛЬ №2. ФУТУРОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ

Тема 7. Геополітичний вимір футурологічних стратегій.

Геополітика як складова футурологічних досліджень сучасної політичної науки. Класичні концепції геополітики та сучасні реалії.

Концепція «кінця історії» Ф. Фукуями. Домінування демократичного політичного порядку та майбутнє. Концепція «зіткнення цивілізацій» С. Гантінгтона. Протистояння між цивілізаціями на «лініях розломів».

Концепція «великої шахівниці» З. Бжезинського. Геостратегія як об'єкт футурології. Геостратегія США як ключового гравця на «великій шахівниці».

Концепція «неоєвразійства» А. Дугіна. «руський мір» як неоімперська ідеологічна доктрина.

Тема 8. Глобалізація і футурологія.

Сутність поняття «глобалізація». Основні теоретико-методологічні підходи до трактування сутності поняття «глобалізація».

Історичні етапи глобалізації. Цивілізаційний аспект глобалізації. Причини глобалізації.

Позитивні та негативні ефекти глобалізації. Вплив глобалізації на політику, культуру та економіку суспільств. Питання цінностей у глобалізованому світі.

Світові глобальні проблеми та шляхи їх подолання. Тенденції глобалізації у ХХІ ст.

Тема 9. Витоки та сутність постмодерну.

Теоретичні підходи до трактування поняття «постмодерн». Ключові категорії епохи постмодерну. Постмодернізм як напрямок у політичній філософії та футурології.

Протистояння модерну і постмодерну як політичних дискурсів. Еволюція знання та еволюція суспільства. Засадничі відмінності між модерном та постмодерном.

Витоки і характерні ознаки «постмодерного стану». Ключові тенденції та перспективи постмодерну. Основні проблеми в постмодерному дискурсі. Футурологія і постмодернізм.

Тема 10. Постмодерні концепти майбутнього.

Майбутнє наукового знання в концепції Ж.-Ф. Ліотара. «Постмодерний стан» та постмодерний проект. Майбутнє як об'єкт пізнання. Майбутнє як сучасне.

Майбутнє людини та влади у концепції М. Фуко. «Дисциплінарна» влада. «Археологія знання». «Генеалогія влади». Влада як знання. Стратегії організації влади в майбутньому.

Політичний процес та логіка розвитку капіталізму у концепції Ж. Дельоза. Еволюція влади та основні тенденції її розвитку в майбутньому. Капіталізм і «машинне несвідоме».

Майбутнє «суспільства споживання» у концепції Ж. Бодріяра. Концепція «символічного обміну» як проект майбутнього. Особливості розвитку суспільства споживання. Капіталізм і постмодерн у концепції Ф. Джеймісона.

Тема 11. Філософія історії та проблема майбутнього.

Мета історії як наукова проблема. Основні підходи до постановки та вирішення питання мети історії. Категорія «майбуття» у філософії історії Г. Гегеля.

Формаційний підхід (марксизм). Суспільно-економічні формації та класова боротьба. Революція як інструмент майбутнього.

Цивілізаційний підхід (О. Шпенглер, А Тойнбі). Сенс історії у концепції К. Ясперса. Основні періоди: доісторичний, історичний та період світової історії. Майбутнє як процес глобальної інтеграції.

Майбутнє у концепції історії представників Франкфуртської школи (М. Горкхаймер, Т. Адорно, Г. Маркузе).

Тема 12. Прогнозування світового порядку у ХХІ столітті. Основні варіанти прогнозування розвитку України в ХХІ столітті.

Основні тенденції у розвитку світового порядку в ХХІ ст. Протистояння демократичних та авторитарних суспільств як основний конфлікт майбутнього.

Політичні конфлікти та глобальна політика. Ключові зони конфліктності. Причини конфліктів майбутнього.

Роль та місце України у футурологічних концепціях сучасності. Особливості розвитку України в умовах війни. Майбутнє України в контексті протидії агресору.

6.2 Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1. ВИТОКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ФУТУРОЛОГІЇ						
Тема 1. Футурологія як галузь політології.	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Історія футурології (від Античності до Нового часу).	10	3	2	-	-	5
Тема 3. Історія футурології (XIX – XXI ст.).	11	4	2	-	-	5
Тема 4. Культурологічні концепції майбутнього.	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Футурологічні стратегії крізь призму технократії.	9	2	2	-	-	5
Тема 6. Футурологічні стратегії в контексті демократизації.	9	2	2	-	-	5
Модульна контрольна робота	1	1	-	-	-	-
Разом за модуль	58	16	12	-	-	30
Модуль 2. ФУТУРОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ						
Тема 7. Геополітичний вимір футурологічних стратегій.	11	4	2	-	-	5
Тема 8. Глобалізація і футурологія.	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Витоки та сутність постмодерну.	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Постмодерні концепти майбутнього.	11	4	2	-	-	5
Тема 11. Філософія історії та проблема майбутнього.	9	2	2	-	-	5
Тема 12. Прогнозування світового порядку у XXI столітті. Основні варіанти прогнозування розвитку України в XXI столітті.	12	3	4	-	-	5
Модульна контрольна робота	1	1	-	-	-	-
Разом за модуль	62	18	14	-	-	30
Разом за семестр	120	34	26	-	-	60

6.3. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1. ВИТОКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ФУТУРОЛОГІЇ						
Тема 1. Футурологія як галузь політології.	10	2	-	-	-	8
Тема 2. Історія футурології (від Античності до Нового часу).	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Історія футурології (XIX – XXI ст.).	10	2	-	-	-	8
Тема 4. Культурологічні концепції майбутнього.	9	-	-	-	-	9
Тема 5. Футурологічні стратегії крізь призму технократії.	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Футурологічні стратегії в контексті демократизації.	11	2	-	-	-	9
Разом за модуль	60	8	2	-	-	50
Модуль 2. ФУТУРОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ						
Тема 7. Геополітичний вимір футурологічних стратегій.	13	2	2	-	-	9
Тема 8. Глобалізація і футурологія.	9	-	-	-	-	9
Тема 9. Витоки та сутність постмодерну.	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Постмодерні концепти майбутнього.	10	2	-	-	-	8
Тема 11. Філософія історії та проблема майбутнього.	9	-	-	-	-	9
Тема 12. Прогнозування світового порядку у XXI столітті. Основні варіанти прогнозування розвитку України в XXI столітті.	11	2	-	-	-	9
Разом за модуль	11	6	2	-	-	52
Разом за семестр	120	14	4	-	-	102

6.4. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Футурологія як галузь політології.	2	-
2.	Тема 2. Історія футурології (від Античності до Нового часу).	2	-
3.	Тема 3. Історія футурології (XIX – XXI ст.).	2	-
4.	Тема 4. Культурологічні концепції майбутнього.	2	-
5.	Тема 5. Футурологічні стратегії крізь призму технократії.	2	2
6.	Тема 6. Футурологічні стратегії в контексті демократизації.	2	-
7.	Тема 7. Геополітичний вимір футурологічних стратегій.	2	2
8.	Тема 8. Глобалізація і футурологія.	2	-
9.	Тема 9. Витоки та сутність постмодерну.	2	-
10.	Тема 10. Постмодерні концепти майбутнього.	2	-
11.	Тема 11. Філософія історії та проблема майбутнього.	2	-
12.	Тема 12. Прогнозування світового порядку у XXI столітті. Основні варіанти прогнозування розвитку України в XXI столітті.	4	-
		26	4

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Футурологія як галузь політології.	5	8
2.	Тема 2. Історія футурології (від Античності до Нового часу).	5	8
3.	Тема 3. Історія футурології (XIX – XXI ст.).	5	8
4.	Тема 4. Культурологічні концепції майбутнього.	5	9
5.	Тема 5. Футурологічні стратегії крізь призму технократії.	5	8
6.	Тема 6. Футурологічні стратегії в контексті демократизації.	5	9
7.	Тема 7. Геополітичний вимір футурологічних стратегій.	5	9
8.	Тема 8. Глобалізація і футурологія.	5	9
9.	Тема 9. Витоки та сутність постмодерну.	5	8
10.	Тема 10. Постмодерні концепти майбутнього.	5	8
11.	Тема 11. Філософія історії та проблема майбутнього.	5	9
12.	Тема 12. Прогнозування світового порядку у XXI столітті. Основні варіанти прогнозування розвитку України в XXI столітті.	5	9
		60	102

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бодріяр Ж. Символічний обмін і смерть / переклад Леоніда Кононовича. Львів: Кальварія, 2004.
2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / переклад Володимира Ховхуна. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2004.
3. Вишневецька А. М., Петренко К. В. Вплив глобалізації на міграційні процеси у світі та Європі. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут", 2022. С. 34-39.
4. Горбатенко В. Футурологія і політика: монографія. Київ: Академвидав, 2019. 288 с.
5. Джеймисон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Пер. з англ. і післямова П. Дениска. Київ: «Курс», 2008. 504 с.
6. Тойнбі А. Дослідження історії. Том 1. /Пер. з англ. В. Шовкуна. К.: Основи, 1995. 614 с.
7. Тойнбі А. Дослідження історії. Том 2. /Пер. з англ. В. Митрофанова, П. Таращука. К.: Основи, 1995. 406 с.
8. Фуко М. Археологія знання. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 326 с.
9. Фуко М. Наглядати й карати / пер. з фр. Петра Таращука. Київ: Комубук, 2020.
10. Galston W. A. Anti-Pluralism: The Populist Threat to Liberal Democracy. New Haven: Yale University Press, 2018. 158 p.
11. Bauer T., Zimmermann K. Causes of international migration: A survey. *Crossing Borders*. Routledge. 2018. P. 111-144.

Допоміжна література

1. Вишневецька А. М., Петренко К. В. Вплив глобалізації на міграційні процеси у світі та Європі. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"*, 2022. С. 34-39.
2. Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку : монографія / Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік, О. В. Волянська та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Харків: Право, 2013. 536 с.
3. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К., 2002.
4. Pavone T. Political Culture and Democratic Homeostasis: A Critical Review of Gabriel Almond and Sidney Verba's *The Civic Culture*". Princeton University. 2014.
5. Енциклопедія постмодернізму/ За ред. Чарлза Е. Вінквіста та Віктора Е. Тейлора; Пер. з англ.. Віктора Шовкуна К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
6. Розумний М. Виклики національного самовизначення: монографія. Київ: НІСД, 2016. С. 196.
7. Степико М. Українська ідентичність у глобалізованому світі: монографія. Харків: Майдан, 2020. 258 с.
8. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т. Цимбал, Р. Корнута. Київ: Наш формат, 2019. 608 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Інститут масової інформації // <http://www.imi.org.ua>
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.lsl.lviv.ua>
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». // <http://www.library.ukma.kiev.ua>
4. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету // <http://www.lib.uzhnu.edu.ua>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>